

# Ernstige dementie

## Kenmerken

- Ook het lange termijngeheugen gaat verloren.
- In zichzelf terug trekken, niets doen, herhaling van handelingen.
- Verlies van vermogen van taal.
- Volledige afhankelijkheid op geestelijk, maar nu ook lichamelijk gebied.
- Mogelijke evenwichtsstoornissen.
- Mogelijke slikstoornissen.
- Vreemd gedrag.

## Begrijpen van gevoelens achter het gedrag

- Geen structuur meer aan emoties, overspoeling.
- Desoriëntatie is compleet.
- De persoon met dementie is in zichzelf gekeerd, maar contact blijft mogelijk.

**TIP**

## Wassen

- Hulpmiddelen bad en douche.
- Schep een ontspannen sfeer.
- Laat ruimte voor zelfstandigheid.

## Aankleden

- Zo lang mogelijk alles zelf laten doen.
- Ondergoed steeds in dezelfde kleur.
- Voorzie makkelijke kleding, met respect voor de eigenheid.

**TIP**

## Contact

- Blijf praten.
- Muziek/liedje.
- Huidcontact.
- Zintuigen.

**TIP**

## Eten

- Betrekken bij het ritueel van tafel dekken.
- Hulpmiddelen.
- Meerdere kleine maaltijden per dag.
- Zelf het voorbeeld geven.
- Testen wat het lekkerst bevonden wordt.

**TIP**

## Veiligheid

- Valpreventie.
- Extra aandacht voor lichamelijke letsels...

Hoe omgaan met personen met dementie.

PLUS

Voor plussers met pit



In samenwerking met



Vlaanderen  
verbeelding werkt

# Beginnende dementie

## Kenmerken

- Stoornis in het korte termijn-geheugen.
- Vermindering taalvaardigheid.
- Moeite met handelingen.
- Problemen met herkenning.
- Oriëntatiestoornissen in tijd.
- Problemen met denken en beoordelen.
- Verandering persoonlijkheid.

## Begrijpen van gevoelens achter het gedrag

- Het dagelijks leven vraagt steeds meer energie.
- Façadegedrag.
- Een persoon met dementie is voortdurend aan het verliezen. Rouwproces!
- Schuldgevoelens tegenover omgeving.

**TIP**

## Lichaam en geest

- Zet aan tot lichaamsbeweging.
- Moedig huishoudelijke taken, tuinieren ... aan (verwacht geen perfecte resultaten).
- Genieten (kunst, natuur, muziek ...).

## Behouden van zelfwaarde

- Vraag niet teveel van het geheugen.
- Probeer niet te corrigeren.
- Blijf geduldig herhalen.
- Respecteer de façade.
- Niet behandelen als een kind.

**TIP**

**TIP**

## Veiligheid

### Binnen

- Risicofactoren vermijden.
- Valpreventie.

### Buiten

- Contactgegevens op zak.
- Technologische hulpmiddelen.

### Geld

Geef steeds een kleine hoeveelheid geld mee (eigenwaarde).

**TIP**

## Emotioneel en sociaal contact

- Lange handdruk, intense omarming, knuffel ...
- Toon interesse als vriend of familie, informeer.
- Stimuleer contact met familie en vrienden.

**TIP**

## Structuur in ruimte, tijd en handelingen

### Ruimte

- Weinig veranderingen in huis.
- Pictogrammen.

### Tijd

- Vaste dagindeling (kalender).

### Handelingen

- Deelhandelingen.
- Gebruik eenvoudige toestellen.

# Matige dementie

## Kenmerken

- Dwaalzucht: nieuwe informatie opslaan lukt bijna niet meer.
- Bezighedsdrang.
- Meer problemen met denken en beoordelen van situaties.
- Veranderingen persoonlijkheid.
- Behoud van gevoeligheid.

## Begrijpen van gevoelens achter het gedrag

- De enige houvast is het verleden.
- Emoties van toen: onverwerkt verlies.
- Grotere gevoeligheid.
- In deze fase is er hulp nodig. Dit botst met het gevoel dat ze nog jong en sterk zijn (leven in het verleden).

**TIP**

## Houvast

- Vertrouwde voorwerpen, plaatsen, personen, rituelen, structuur ...

**TIP**

## Terug in de tijd

- Praat ingebeelde situaties niet uit het hoofd.
- Ga in op de gevoelens erachter.
- Zorg voor een goed gevoel door zaken uit het verleden.

**TIP**

## Contact

- Spreek traag en articuleer.
- Gebruik korte zinnen.
- Oogcontact.
- Non-verbaal.
- Zachte, warme stem bij gevoelige onderwerpen.
- Huidcontact.

**TIP**

## Dag- en nachtstructuur

- Vast ritueel voor het slapen.
- Veilig gevoel bij het slapengaan bijvoorbeeld: knuffeldecken.
- Zorg voor zachte verlichting in de slaapkamer.
- Zorg voor genoeg activiteit overdag.
- ...